

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2012 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

A.

Στο κείμενο αυτό η συγγραφέας πραγματεύεται την αρχαία ελληνική τέχνη και την προσφορά της στον άνθρωπο. Αρχικά επισημαίνει την ιδιαιτερότητά της, υποστηρίζοντας ότι η αξία της υπερβαίνει τα χωροχρονικά όρια ενώ τονίζει τον ανθρωπιστικό της χαρακτήρα. Στη συνέχεια τη θεωρεί έκφραση της εκλογίκευσης που επιτεύχθηκε και παρουσιάζει τη συμβολή της στη διαμόρφωση κοινωνικής και πολιτικής συνείδησης των ανθρώπων, μέσω της δημόσιας έκθεσης των έργων. Παράλληλα υποστηρίζει ότι τα αρχαιοελληνικά έργα τέχνης υλοποιούν τις ιδέες, απεικονίζοντας την πνευματική ωρίμανση της εποχής, όπως αποκαλύπτει και η θέασή τους. Τέλος συμπεραίνει ότι γι' αυτούς τους λόγους η αρχαιοελληνική τέχνη προσέφερε στην ανθρωπότητα το κλασικά ωραίο που σηματοδοτεί τους διαχρονικούς αγώνες των ανθρώπων για απελευθέρωση και ολοκλήρωση.

B1.

Η αρχαία τέχνη θα μένει πάντα πρωτοποριακά επίκαιρη και ζωντανή. Αυτό το υποστηρίζουμε γιατί η τέχνη διαχρονικά αναζητά τις αξίες, τις ιδέες και τα μηνύματα εκείνα που αντικατοπτρίζουν τις ουσιαστικές σκέψεις και τα συναισθήματα των δημιουργών της σχετικά με τα θεμελιώδη ζητήματα της ζωής, αυτά που αντιστοιχούν στις πάγιες ανάγκες και τους διαρκείς προβληματισμούς του ανθρώπου, ανεξάρτητα από την εκάστοτε εποχή. Παράλληλα η αρχαία τέχνη αναζήτησε και πέτυχε την αισθητική αρτιότητα, την αρμονία και την ισορροπία μορφής και περιεχομένου, αναδεικνύοντας το κλασικά ωραίο, το έργο που αντιπαρατίθεται με το χρόνο και επιβιώνει.

B2.

α) Οι τρόποι πειθούς που χρησιμοποιεί η συγγραφέας στην τελευταία παράγραφο είναι :

- **Επίκληση στο Συναίσθημα:**

✚ Με μέσο πειθούς την περιγραφή :

- ο «Ίδού η απαρχή ...τον τέλειο άνθρωπο»
- ο «Το συντροφικό συναπάντημα ...ένα αέναο γίγνεσθαι».

- **Επίκληση στη λογική:**

✚ Με μέσο πειθούς τα επιχειρήματα:

- ο 1^ο Επιχείρημα:

«Να γιατί η αρχαία τέχνη...τα αδιέξοδα» Προκείμενες
«γί' αυτό και εμπνέει κάθε αναγέννηση» Συμπέρασμα

- ο 2^ο Επιχείρημα:

«Να γιατί η αρχαία τέχνη...τα αδιέξοδα» Προκείμενες
«γί' αυτό και μένει ...ελευθερίας» Συμπέρασμα

[Χρειαζόταν μια αναφορά για τον κάθε τρόπο]

β) Λέξεις και φράσεις με μεταφορική σημασία

[Ενδεικτικές]

Παράγραφος 1^η :

- ο την επίμονη και έλλογη προσπάθεια του καλλιτέχνη να **δαμάσει το πάθος και τη μοίρα με τα έργα του νου και της καρδιάς**

Παράγραφος 2^η:

- ο **το αρχαίο άγαλμα καθαγιάζει και αγλαΐζει** τους χώρους της πόλης
- ο **η νεογέννητη δημοκρατία**
- ο **στο φως του λόγου.**

Παράγραφος 3^η :

- ο τη **θεική μετάβαση...δηλώνει με κάθε της μορφή και σε κάθε της βήμα**
- ο **στον κόσμο του ελεύθερου πνεύματος**

Παράγραφος 4^η :

- ο **η αυγή του μυστηρίου**
- ο **να αιχμαλωτίσει την τέλεια μορφή**
- ο **είναι η τέχνη πυξίδα κ.ά.**

B3.

α) **επίτευγμα:** κατόρθωμα, δημιούργημα, επιτυχία

δαμάσει: συγκρατήσει, χαλιναγωγήσει, κατανικήσει,
καθησυχάσει, τιθασεύσει, ελέγξει, κατευνάσει

μετάβαση: πέρασμα, μετάλλαξη, μεταπήδηση

πληρότητα: αρτιότητα, τελειότητα, ολοκλήρωση, επάρκεια

ουσιώδες: θεμελιώδες, βασικό, σημαντικό, δομικό

β) **έλλογη:** άλογη, παράλογη, αλλόκοτη, ενστικτώδης, παρορμητική

κοντά: μακριά

συνοπτικό: εκτενές, αναλυτικό, διεξοδικό, λεπτομερειακό,
περιγραφικό, ευρύ

φυσικής: τεχνητής, επίπλαστης, πλασματικής, ψεύτικης

αιχμαλωτίσει: απελευθερώσει, ελευθερώσει, αποδεσμεύσει,
απεγκλωβίσει

B4.

Η σύνταξη στις παρακάτω προτάσεις είναι ενεργητική.

Μετατροπή ενεργητικής σύνταξης σε παθητική:

- Τα πλαίσια μιας πάντα ευνομούμενης και ισορροπημένης πολιτείας διαγράφονται από τον τεχνίτη.
- Το ζώο δαμάστηκε από την ελληνική τέχνη πριν ανακαλυφθεί (απ' αυτήν) ο τέλειος άνθρωπος.

Γ1.

[**Προσφώνηση:** Φίλες και Φίλοι ή Κυρίες και Κύριοι]

Πρόλογος: **Θέμα:** Τέχνη

- Θέση:** α. Η Τέχνη προσφέρει σημαντικά οφέλη στους νέους
β. Υπάρχουν τρόποι με τους οποίους μπορεί το σχολείο να συμβάλλει στην ουσιαστική επαφή των νέων με την τέχνη.

Κύριο μέρος: **Α' Ζητούμενο:** Η Τέχνη προσφέρει σημαντικά οφέλη στους νέους γιατί:

- αποδίδει διαχρονικές, κλασικές αξίες αισθητικής και αρμονίας αλλά και υψηλά νοήματα, ουσιαστικές ιδέες που αφορούν τη διαμόρφωση της προσωπικότητας των νέων και την πορεία τους στον κόσμο
- συμβάλλει στην πνευματική ανάπτυξη των νέων, στην απόκτηση αναλυτικής, κριτικής και συνθετικής

ικανότητας, αφού αποτελεί αφυπνιστικό ερέθισμα των συνειδητήσεων και προσφέρει ουσιαστικά μηνύματα για σκέψη και προβληματισμό

- ευαισθητοποιεί, εξευγενίζει τους νέους, τους προβάλλει ηθικές αξίες, συντελώντας ουσιαστικά στη συγκρότηση και ολοκλήρωση της προσωπικότητάς τους
- προσφέρει στους νέους όλες τις δυνάμεις που απαιτούνται για να αμυνθούν στην ηθική αλλοτρίωση της εποχής και να επιτύχουν τον εξανθρωπισμό τους
- μορφοποιεί τα κοινωνικά προβλήματα στη συνείδηση των νέων, υποδεικνύοντας κατευθύνσεις αναφορικά με τη λύση τους
- αποτελεί ένα σημαντικό χώρο έκφρασης και εκτόνωσης, μια ουσιαστική διέξοδο της δημιουργικότητας των νέων.

Β' Ζητούμενο: Υπάρχουν τρόποι με τους οποίους μπορεί το σχολείο να συμβάλλει στην ουσιαστική επαφή των νέων με την τέχνη.

Με το σκεπτικό ότι το σχολείο αποτελεί συστηματικό φορέα διαπαιδαγώγησης, είναι φανερό ότι μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην επαφή και την εξοικείωση των νέων ανθρώπων με την τέχνη. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί:

- με την εισαγωγή στο αναλυτικό πρόγραμμα των σχολείων μιας σειράς μαθημάτων που θα προβάλλουν όλες τις μορφές τέχνης, με τρόπο οργανωμένο και συστηματικό, ώστε οι μαθητές να αντιληφθούν τη μοναδικότητα και την ιδιαιτερότητα της κάθε τέχνης και ενδεχομένως να επιλέξουν ορισμένες για να ασχοληθούν μαζί τους,
- με τη δημιουργία τμημάτων όπου θα διδάσκεται κάθε τέχνη ξεχωριστά, ώστε οι μαθητές, που επιθυμούν να ασχοληθούν στο μέλλον με οποιαδήποτε τέχνη, να αποκτούν την ανάλογη θεωρητική υποδομή,
- με την ύπαρξη κατάλληλα καταρτισμένων δασκάλων, με ειδικές σπουδές στην ιστορία της τέχνης, που θα μνήσουν τους μαθητές στη μαγεία της,
- με επισκέψεις σε εκθέσεις και σε μουσεία, με παρακολούθηση πολιτιστικών εκδηλώσεων
- με τη φιλοξενία στο σχολείο σημαντικών δημιουργών, εκφραστών όλων των μορφών τέχνης
- με τη διοργάνωση καλλιτεχνικών εκδηλώσεων στο πλαίσιο του σχολείου με συμμετοχή μαθητών

- με τη δημιουργία και την οργανωμένη λειτουργία καλλιτεχνικών εργαστηρίων, που θα επιτρέπουν στους μαθητές την αναζήτηση ανάλογων μορφών αυτοέκφρασης, με βάση τη μορφή της τέχνης που τους αντιπροσωπεύει

Επίλογος: Επομένως, η τέχνη ως έκφραση διαχρονικών αξιών και πρωτοποριακών ιδεών, μπορεί να ευαισθητοποιήσει και να αφυπνίσει ενώ το σχολείο μπορεί με συγκεκριμένους τρόπους να εξοικειώσει τους μαθητές με την τέχνη.

[Αποφώνηση: Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή και το ενδιαφέρον που δείξατε.]

Φιλολογικός κλάδος

Έφη Ριζά- Σκύφα

Ελισάβετ Χατζήσαρη

Αγγελική Παπαϊωάννου

Δήμητρα Ταφίλη

Αρετή Μπάρολου

- ΑΘΗΝΑ: ΣΟΛΩΝΟΣ 101 ΤΗΛ. 2103828854 – 2103845239
- ΠΑΓΚΡΑΤΙ: ΑΓ. ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ 30 ΤΗΛ. 2107520883 – 2107519429
- ΒΥΡΩΝΑΣ: ΝΙΚΗΦΟΡΙΔΗ 10 ΤΗΛ. 2107669192 – 2107666233

www.spoudi.gr, e-mail: info@spoudi.gr